BIULETYN 2 (18)/2021

MEDIACJA POZASĄDOWA

CZERWIEC 2021

- Co to jest mediacja pozasądowa ?
- W jakich sprawach może być prowadzona mediacja ?
- Umowa o mediację
- Jakie korzyści wynikają z mediacji ?
- Zasady mediacji
- Kto może być mediatorem ?

Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Oleckiego.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

TOGATUS PRO BONO FUNDACJA

CO TO JEST MEDIACJA POZASĄDOWA ?

Mediacja jest najszybszym i najtańszym sposobem rozwiązywania sporów. Jej celem nie jest dogłębna analiza przeszłości, lecz skupienie na poszukiwaniu rozwiązań możliwych do zastosowania w przyszłości. Istotą mediacji nie jest udowodnienie, kto ma rację w danym sporze, ale najszybsze wypracowanie rozwiązania satysfakcjonującego strony.
Zgodnie z uregulowaniami Kodeksu postępowania cywilnego mediację można prowadzić na podstawie umowy o mediację (mediacja pozasądowa). Jeżeli strony sporu chcą najpierw podjąć próbę ugodowego załatwienia sporu, mogą zawrzeć umowę o mediację pozasądową.

Mediacja jest pozasądową, dobrowolną, poufną metodą rozwiązywania sporu, dzięki której strony, przy pomocy mediatora, dochodzą do porozumienia.

W JAKICH SPRAWACH MOŻE BYĆ PROWADZONA MEDIACJA ?

Mediacja jest możliwa we wszystkich sprawach, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody. Przedmiotem mediacji mogą być m.in. sprawy o zapłatę, zniesienie współwłasności, sprawy pracownicze, rozwiązanie lub niewykonanie umowy, podział majątku wspólnego, dział spadku itp.

Z mediacji umownych korzystają duże międzynarodowe koncerny a nawet państwa, mniejsze firmy, osoby fizyczne (sąsiedzi, rodziny, pracownicy).

Pamiętaj!

Umowa o mediację powinna zawierać :

- **przedmiot mediacji (opis sprawy),**
- **osobę mediatora albo sposób wyboru mediatora.**

JAKIE KORZYŚCI WYNIKAJĄ Z MEDIACJI ?

- Skrócenie czasu i zmniejszenie kosztów procesu. Koszty wynagrodzenia mediatora w mediacji pozasądowej są nieporównywalnie mniejsze aniżeli koszty sądowe.
- Obniżenie poziomu negatywnych emocji.
- Zmniejszenie stresu związanego z konfliktem i sprawą sądową.
- Umożliwienie stronom kontynuowania relacji po zakończeniu sporu.

CZY WIESZ ŻE...

Mediacja w stopniu znacznie większym niż pozostałe metody rozwiązywania sporów zapewnia respektowanie autonomii stron. Prawidłowo przebiegający proces mediacji wzbudza w stronach poczucie odpowiedzialności za bieg sprawy. Jest to spowodowane świadomością realnego wpływu na ostateczny kształt porozumienia. Strony zachowują kontrolę nad tym, czy i jak dojdzie do przezwyciężenia sporu, unikając jednocześnie ryzyka związanego z nieprzewidywalnością rozstrzygnięcia sądowego.

Jednym z pierwszych krajów, w których mediacja wprowadzona została w postaci normy prawnej, była Wielka Brytania. W wielu krajach mediacja jest uznawaną i powszechną metodą rozwiązywania sporów między ludźmi. W USA tylko 5 % spraw trafia na wokandę, a pozostałe sprawy są rozwiązywane polubownie.

ZASADY MEDIACJI

1. Dobrowolność – uczestnicy mediacji biorą w niej udział dobrowolnie. Strony mogą wycofać się z mediacji na każdym etapie postępowania mediacyjnego.
2. Bezstronność – oznacza, że mediator nie staje po żadnej stronie. Strony mają jednakowe prawa i jednakowe traktowanie.
3. Neutralność – mediator jest osobą neutralną, nie może podpowiadać stronom własnych rozwiązań, nie narzuca stronom swojego światopoglądu i systemu wartości.
4. Poufność – postępowanie mediacyjne nie jest jawne, a mediator nie ujawnia kwestii poruszanych w postępowaniu mediacyjnym, ani osobom prywatnym, ani instytucjom, chyba że strony zwolnią mediatora z tego obowiązku.
5. Akceptowalność – mediator powinien być zaakceptowany przez strony. Każda ze stron może wnosić o zmianę mediatora . W przypadku braku akceptacji reguł i zasad mediacja nie może być przeprowadzona.
6. Bezinteresowność – mediator nie może wykorzystywać kontaktu ze stronami dla własnych korzyści. Nie może on mieć żadnego osobistego interesu z faktu zawarcia lub nie zawarcia ugody.
7. Profesjonalizm – mediator powinien ukończyć specjalistyczne szkolenie z mediacji oraz powinien stale poszerzać swoją wiedzę i umiejętności zgodnie z dobrem i interesem stron.
8. Szacunek – polega na tym, że mediator szanuje godność stron i dba o to, żeby odnosiły się do siebie z szacunkiem.
9. Dyskrecja – o fakcie prowadzenia mediacji wie niewielki krąg osób. Jest to ważne w sprawach dotyczących przedsiębiorców, gdyż upubliczniane informacje o prowadzonych sporach sądowych często źle wpływają na wizerunek przedsiębiorcy.

CZY WIESZ ŻE...

W Polsce mediacje prowadzone są w sprawach rodzinnych, gospodarczych, z zakresu prawa pracy, w sporach zbiorowych, sprawach karnych i sprawach dla nieletnich. Najczęściej przedmiotem postępowania mediacyjnego są sprawy z zakresu prawa handlowego, prawa karnego oraz sprawy rodzinne.

W sprawach cywilnych dopuszczalne jest zawarcie ugody o alimenty, o dział spadku, o zniesienie współwłasności, przy realizacji umów cywilnoprawnych, o zapłatę, o podział majątku wspólnego, o należności ze stosunku pracy, o ustalenie kontaktów z dzieckiem, w sprawach sąsiedzkich i lokalowych, odnośnie harmonogramu kontaktów z dzieckiem, miejsca pobytu dziecka, udziału w decyzjach istotnych spraw życiowych dziecka, sposobu i zasad kosztów utrzymania oraz wychowania dziecka.

W przypadku zawarcia ugody w postępowaniu mediacyjnym pozasądowym, strona może złożyć wniosek o zatwierdzenie ugody. W takim wypadku mediator zobowiązany jest złożyć w sądzie właściwym do zatwierdzenia ugody protokół. Ugoda zawarta przed mediatorem, po zatwierdzeniu przez sąd ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Zatwierdzona przez sąd ugoda, po nadaniu klauzuli wykonalności, stanowi tytuł wykonawczy uprawniający do wszczęcia egzekucji.

Wszczęcie postępowania mediacyjnego przerywa bieg przedawnienia.

W przypadku niezawarcia ugody przed mediatorem, każda ze stron może skierować sprawę na drogę postępowania sądowego.

Podczas postępowania mediacyjnego, które ma charakter pojednawczy, strony same wybierają technikę sporu i samodzielnie w sposób odformalizowany dążą do znalezienia rozwiązania, które będzie dla nich najbardziej korzystne. Mediacja stwarza możliwość wyjścia poza obszar o charakterze czysto prawnym i daje szansę rozwiązania sporu w sposób satysfakcjonujący dla stron biorących udział w postępowaniu.

Mediator nie może być przesłuchany w sądzie co do faktów, o których dowiedział się podczas mediacji oraz na temat propozycji ugodowych lub innych oświadczeń składanych w postępowaniu mediacyjnym, chyba że strony postępowania mediacyjnego wyrażą zgodę na zwolnienie go z obowiązku zachowana tajemnicy.

KTO MOŻE BYĆ MEDIATOREM ?

Mediator stały to osoba godna zaufania, wpisana do wykazu prowadzonego przez sąd okręgowy. Zgodnie z przepisem art. 1832 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych. Cytowany wyżej przepis nie zawiera innych wymogów odnośnie osoby mediatora np. wykształcenia, innych kwalifikacji, doświadczenia zawodowego itp.

Zadaniem mediatora jest pomoc w wypracowaniu porozumienia poprzez ułatwienie stronom rozmowy, czuwanie nad łagodzeniem napięć w trakcie negocjacji, zapobieganie eskalacji konfliktu, zadawanie pytań, przy czym spór muszą rozwiązać same strony konfliktu.

Mediator nie może narzucać stronom własnych poglądów i propozycji rozwiązania konfliktu czy sporu. Nie może także czerpać korzyści z tego co jest przedmiotem mediacji. Nie może oceniać wypracowanych przez strony ustaleń a także nie może przychylać się do racji którejkolwiek strony sporu.

Postępowania sądowe rzadko kończą się zawarciem ugody, gdyż nacechowanie formalizmem nie sprzyja pojednaniu. Dlatego też same sądy kierują strony do mediacji aby skorzystały z alternatywnego sposobu rozwiązania sporu. W postępowaniu mediacyjnym występuje swoiste połączenie dobra sprawy i dobra wzajemnych relacji stron.

W polskim ustawodawstwie pierwszy przepis dotyczący mediacji wprowadzony został w roku 1991 (ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych). Wraz z biegiem czasu mediacja w Polsce staje się coraz popularniejsza i występuje coraz częściej, chociaż odsetek spraw rozwiązanych w drodze mediacji nie jest wciąż zadowalający. W celu pełnego wykorzystania potencjału postępowania mediacyjnego należy prowadzić akcje popularyzujące ten sposób rozstrzygania sporu aby potencjalni jego uczestnicy posiadali niezbędne informacje. Niestety wiedza w społeczeństwie o tej pozasądowej formie rozwiązywania sporów jest nadal niewielka. Tymczasem osoby ankietowane, które skorzystały z tej formy rozstrzygania sporów, pozytywnie oceniają postępowanie mediacyjne.

W obowiązującym stanie prawnym możliwe jest także przeprowadzenie mediacji w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być tylko osoba uprawniona do nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z wymogami ustawy.

NIEODPŁATNA MEDIACJA OBEJMUJE:

1. Poinformowanie osoby uprawnionej o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów a w szczególności mediacji i korzyściach wynikających z tego typu postępowania.
2. Przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji.
3. Przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych.
4. Przeprowadzenie mediacji.
5. Udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

NIEODPŁATNA MEDIACJA NIE OBEJMUJE SPRAW, W KTÓRYCH:

1. Sąd lub inny organ wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub do postępowania mediacyjnego.
2. Zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Pamiętaj!

Nieodpłatna mediacja może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Mediację prowadzi mediator. Którym może być osoba wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego.

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA

POWIAT OLECKI

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej

*Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną porady prawne mogą odbywać się w trybie zdalnym.

DZIEŃ	GODZINY	ADRES
Poniedziałek	09.00-13.00	Urząd Gminy w Kowalach Oleckich, ul. Kościuszki 44
Wtorek	11.00-15.00	Urząd Gminy w Wieliczkach, ul. Lipowa 53
Środa	08.00-12.00	Urząd Gminy w Świętajnie, Świętajno 104
Czwartek	09.00-13.00	Urząd Gminy w Kowalach Oleckich, ul. Kościuszki 440
Piątek	08.00-12.00	Urząd Gminy w Świętajnie, Świętajno 104

Zadzwoń pod numer **(87) 739 18 73** i umów termin wizyty prawnej.

Sprawdź, jak uzyskać poradę prawną
www.fundacja.togatus.pl

Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Oleckiego.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

TOGATUS PRO BONO FUNDACJA

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA

DARMOWA POMOC PRAWNA - PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Na terenie całej Polski funkcjonuje ponad 1500 punktów darmowej pomocy prawnej i poradnictwa. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Z darmowych porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na uzyskanie odpłatnej porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Prawnicy **Fundacji Togatus Pro Bono** udzielają bezpłatnych porad prawnych w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatów, z którymi Fundacja zawarła umowy.

Zapraszamy do zapoznania się z zasadami udzielania bezpłatnej pomocy prawnej.

Sprawdź, jak i gdzie uzyskać darmową poradę

www.fundacja.togatus.pl

TOGATUS
PRO BONO
FUNDACJA